

KURJER LITEWSKI

WYDAWNICTWA ROK VIII.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA plac Katedralny № 4.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. w niedziele od 12—1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 1—2 po poł.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za wiersz petytowy w tekście, lub jego miejsce 1 rub.
 Ogłoszenia na 1-iej stronie za wiersz petytowy lub jego miejsce 60 kop.
 Ogłoszenia na 1 str. o pożytek państw. za wiersz pet. lub jego miejsce 1 rb.
 Reklamy za wiersz petytowy lub jego miejsce 40 kop.
 Nekrologi za wiersz pet. lub jego miejsce na 1 str. 50 k. — po teście 30 k.
 Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb.
 Ogłoszenia z wyjątkiem zamieszkuje za wiersz pet. lub jego miejsce 18 kop.
 Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 4 kop. Najmniejsze 40 kop.
 Posady i prace 3-krotne ogłoszenie 20 wyrazów 1 rb.
 Ogłoszenia w niedzielny numer o 25 proc. drożej.
 Dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 rb. od tysiąca oprócz opł. poczt.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznie	Półrocz.	Kwartal.	Miesięcz.
W WILNIE	8—	4—	2—	—70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10—	5—	2,50	—84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	—1,50

Zmiana adresu 20 kop. — Za odnośnienie do domu 10 kop. miesięcznie.
 Listów niefrankowanych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje.
 Rękopisy — nie zastarza się do zwrotu — nie przechowuje.

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. — Ogłoszenia przyjmuje się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4—6 p. p. w Biurze Ogłoszeń L. i E. Metz i S-ka, Wielka 33, telefon № 896. Po godz. 6-jej nekrologi i inne niecierpiące zwłoki za wiadomienia, w drukarni Józefa Zawadzkiego, Suworowska № 3.

Numer pojedynczy 5 kop. — Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. Numer pojedynczy 5 kop.

Zatwierdzone przez rząd **operowo-dramatyczne i muzyczne kursy art. B. KAZIMIRO**, ul. Wileńska 16, WILNO.

Operowy i klasa operowa (art. opery KAZIMIRO). Postawienie głosu podług starej włoskiej szkoły repertuar. Zajęcia 3 razy w tygodniu po godzinie, 50 rb. za półroczje albo 15 rb. miesięcznie. Dramat — art. teatru miejskiego Michałkowskiego, praktyczna (3 razy w tygodniu) reżyser teatru miejskiego Fiedosław Kiriejew, teoria sztuki scenicznego (3 razy w tygodniu). Fechtownia się pod kierunkiem mistrza 35 rb. półrocznie albo 10 rb. miesięcznie. Fortepian: znana artystka-wirtuoz, nagrodzona złotym medalem, b. uczennica konserwatorium w Lipsku Łopuska-Wyżłyska, uczeń. Petersb. konserwatorium Wojewódzka i uczennica Warszaw. konserwatorium Wajsbey. Opłata: 100 rb. w Lipsku Łopuska-Wyżłyska, uczeń. Petersb. konserwatorium Wojewódzka i uczennica Warszaw. konserwatorium Wajsbey. Opłata: 30 rb., str. 35 rb., str. 40 rb. albo 8, 9 i 11 rb. miesięcznie. Skrzypce: ucz. konserw. w Berlinie i Joachima p. Wanda Bouszawiczówna (opłata jak za fortepian). Wiecezy uczniowskie. Sala ze sceną dla zajęć. Przejm. codziennie od godz. 10 r. do 2 pp. i od 4—7 w (opłata jak za fortepian).

D-r W. ŁOWIAŃSKI powrócił z zagranicy. Spec. choroby gardła, nosa i ucha. Godz. przyj.: 11—15—6. Preobrażęska d. № 7 m. 4. 51567

D-r med. A. RYMSZA powrócił (Zawalna № 7). 67514

Moskiewski CYRK stołeczny Rudolfa Truttzi, W niedzielę 26-go Wspaniałe świąteczne przedstawienie, złożone z najrozmaitszych numerów repertuaru cyrkowego.

W czesł 2-jej wspaniałą pantomina w 12 obrazach „Karnawał na lodzie” (SKATING-RING w CYRKU).

W pantominie bierze udział cały hojny personel trupy. Szczegóły w programach. 58624. Anons: Jutro WIELKIE PRZEDSTAWIENIE.

TEATR POLSKI pod dyr. Br. Oranowskiego. (W ogrodzie po-Bernardynskim).

Dzisiaj, w niedzielę, dwa przedstawienia:
 O godz. 2 pop. (ceny niż. do poł.) „Czarodziej z nad Nilu” operetka w 3 akt. Herberta.
 O godz. 8-jej wiecz. „Szttygar” operetka w 3 akt. Zellera.
 Jutro „Panna z lalką” po cenach do połowy zmniejszonych.

SALA MIEJSKA. Wzręcia 2 koncertów całego zespołu Orkiestry Symfonicznej WARSZAWSKIEJ FILHARMONJI przy udziale P. Andrzejewskiego (skrzypce), E. Kochańskiego (wiolonczela). Dyrygujący Z. Birnbaum. Szczegóły w afiszach. Bilety są do nabycia w księgarniach W. Makowskiego i A. Syrkina. 57384

OGRÓD BOTANICZNY dyr. I. A. SZUMANA. Jutro BENEFIS reżysera J. Gurewicza. Wspaniały Jubileuszowy Program! 12 KOP. WEJŚCIE DO OGRÓDU 12 KOP. Cytajcie afiszel

Kinematograf BRONISŁAWA w Sali „LUTNIA”, просп. Ś. to Jerski № 8, tel. 1161 D. 26 i 27 sierpnia 1912 r.

1812 rok Program Jubileuszowy! Wielki, wspaniały—historyczny obraz, wykonany z udziałem wojsk. 1812 rok

Obraz demonstrowany będzie przy dźwiękach orkiestry smyczkowej i wojskowej. Niniejszy obraz niema nie wspólnego z wystawianymi obrazami w innych kinematografach. Ceny miejsc podwyższone o 10 kop. Bilety uczniowskie po 25 kop. i dziecięce po 15 kop. ważne tylko na 1-szy seans. Początek o godz. 4-jej.

Teatr letni w Ogrodzie Botanicznym. Dyrekcja HENFERA. Rosyjska trupa dramatyczna M. A. BORSZOWA. W sobotę 1-go, niedzielę 2-go i poniedziałek 3-go września odegrana będzie znakomita tragedia „Sofoklesa” „KRÓL EDYP”

opracowana dla sceny przez Hugo-Hofmanstalla. Sztuka odegrana będzie wśród publiczności. — Buduje się obzrymie schody. Cytajcie ogłoszenia. Przyjmują udział około 200 osób. Sprzedaż biletów w kasie teatru letniego od 25-go b. m. 57396

Teatr Familyjny R. Sztremera, ul. Wielka 74. Tytuł 25, 26, i 27 sierpnia. — Wspaniały program! NIEWOLNICY TŁUMU, arena cyrku—arena życia, wstrząsający dramat w 2-eh częściach z życia cyrkowego. ZŁOŚLIWY WŁOCZĘGA (scena komedia „Nordisk”). Rizi hypnotyzerem (scena komiez.)—Wiadomości bieżące (kron.) Nad pro-Stoletni jubileusz 2-ga seria 1912 r. 2-ga seria Jedynej egzemplarz w Wilnie.

W niedzielę, 26-go sierpnia, w Sali Miejskiej NA KORZYŚĆ WILEŃSKIEJ STRAŻY OCHOTNICZEJ WIELKI BAL MASKOWY 4 cenne nagrody. Wejście: dla mężczyzn 1 rb. dla kobiet 50 kop. Szczegóły w afiszach. 56356

Firmowo Komandytowe Towarzystwo Właścicieli Gorzeli Litwy i Białorusi pod firmą „PÓŁNOCNO-ZACHODNIA SPÓŁKA GORZELNICZA” Ks. E. SAPIEHA, J. BISPING i S-ka.

Ma zaszczyt podać do wiadomości Pp. Właścicieli Gorzeli, że zapisy nowych członków otwierają się z dniem 1-go września st. st. r. b. Informacji i wskazówek udziela Biuro Spółki w Wilnie, ul. Wileńska № 33. Spółka lokuje spirytny etowarzysznyc bez pośrednictwa, — wydaje zaliczki na towar, — organizuje donatycję surówki, — dostarcza kontrolę techniczną gorzelnikom etowarzysznym i pośredniczy w nabywaniu wszelkich artykułów technicznych w gorzelnictwie niezbędnych. 56339

W dniu 28 sierpnia, jako w rocznicę śmierci **ś. p. Franciszka Dmochowskiego** w Kaplicy maj. Łonczynowa, gub. Kowieńskiej, będzie odprawione żałobne nabożeństwo, o czem zawiadamiają **Wdowa, córka, zięć i wnuki.** 57115

W dniu 28 sierpnia, o godz. 9-jej zrana, jako w rocznicę śmierci nieodżałowanego b. Dyrektora Dobroczynności **ś. p. Franciszka Dmochowskiego** w kaplicy Dobroczynności będzie odprawione żałobne nabożeństwo, o czem powiadamia **Zarząd.** 57116

Z powodu alarmów.

W Nr. 192 naszego pisma zaznaczyliśmy, że „Agencja Petersburska” nadesłała nam depeszę z Krakowa, głoszącą, że „w Zakopanem i innych miejscowościach rozrzucono tysiące proklamacji, wzywających do walki o niepodległość Polski, skierowanych głównie przeciwko Rosji”. Depeszę tę zaopatrzyliśmy uwagą, że według wszelkiego prawdopodobieństwa mamy tu nowy okaz bałamutnego, jeśli nie wprost fałszywego traktowania spraw polskich przez Agencję Petersburską.

I po upływie dni kilku nie możemy z pewnością wskazać, co właściwie dało Agencji powód do ułożenia powyższej depeszy. „Kurjer Warszawski” z powodu tej depeszy, oraz późniejszego artykułu „Nowego Wremia” pisze w Nr. 246 co następuje:

„Czytelnikom naszym winniśmy wyjaśnienie tego, o co tu naprawdę chodzi. W Galicji utworzył się komitet, mający na celu obchód 50-letniej rocznicy powstania styczniowego. Komitet wydał odezwę. Odezwę, jak to zwykle bywa w podobnych przypadkach, jest zredagowana w gorącym tonie uczuciowym, ale naturalnie o żadnej akcji doręcznej nie mówi i do niej nie apeluje. Wnosi, jakie z niej wyciągnął dzienniki rosyjski i Agencja telegraficzna, są więcej niż dowolne, są tendencyjne.”

„Kurjer Warszawski” myli się tylko co do artykułu „Nowego Wremia”, artykułu, którego treść znał wówczas jedynie z telegramu własnego korespondenta. W rzeczywistości artykuł suworynowskiego organu za punkt wyjścia miał „poufne zgromadzenie członków różnych stronnictw i grup niepodległościowych polskich”, które odbyło się w Zakopanem i którego uchwały ogłoszone zostały w niektórych pismach galicyjskich. „Nowoje Wremia” bierze z tego asumpt do ataku na Austrię wogóle i władze galicyjskie specjalnie. Oburza się na prokuraturę, która nie skoniowała tych uchwał w pismach, na policję, która zgromadzenia poufne nie rozpedziła i t. d. Pismo upatruje w tem pewien system, który odbić się musi szkodliwie na sąsiedzkich stosunkach austro-rosyjskich. „Nie darmo przecież — powiada — polscy sokoli ćwiczą się obecnie w ruchach wojskowych i strzelaniu z austryjskich karabinów rządowych pod komendą oficerów austryjskich (?)” nie darmo przecież w obecności komisarzy policji na wiecach publicznych wygłaszane są mowy podżegające na temat: kujcie broń!”

„Zgromadzenie poufne” odbyło się w Zakopanem, powzięło istnieć pewne uchwały — to fakt, ale niepodobna wyciągać stąd żadnych doniosłych wniosków. Nietylko my, ale i „Nowoje Wremia” wieciez musi, że „stronnictwa i grupy niepodległościowe” nie stanowią w społeczeństwie naszym siły poważnej, lecz są grupami młodzieży, rozprawiającej raczej, niż działającej. Zresztą tekst uchwał, podawanych przez „Nowoje Wremia”, a po części i przez warszawskie „Słowo”, nie jest właściwie zwywaniem do ruchu zbrojnego, lecz raczej do zwalczania pewnych stronnictw polskich, których polityka nie znalazła uznania zgromadzonych. Powstanie zarysów się w uchwałach jako rzecz dalszej, bliżej nieokreślonej przyszłości.

Uchwała pierwsza, według „Now. Wremia” brzmi: „Zgromadzeni dążą do odzyskania niepodległości Polski, drogą organizacji ludu polskiego i przygotowania jego do walki o byt niezależny”. Uchwala zaś, cytowana przez „Słowo” powiada: „Zgromadzeni zobowiązują się do popierania organizacji, zmierzających do zapoznania najszerzych kół narodu w szczególności z zadaniami walki zbrojnej, jakie nas czekają w razie rewolucyjnego ruchu ludowego w Polsce, skierowanego w pierwszym rzędzie przeciwko państwu rosyjskiemu”.

Na stwierdzeniu bałamutności i fałszywości alarmów rosyjskich moglibyśmy poprzestać, gdyby nie to, że niezależnie od tych tendencji wiadomości, w prasie warszawskiej poruszono też sprawę ruchu niepodległościowego wśród naszej młodzieży. A mianowicie „Gazeta Warszawska” wspominała ubocznie o literaturze powstańczej, drukującej się coraz obficie w Galicji, o dziełach w rodzaju „Sprawa armii polskiej”, o kółkach młodzieży, uwagających się za przyszłą organizację powstańczą i t. d., a zarazem dała do zrozumienia, że mamy tu do czynienia z machinacjami Austrii, która popierać gotowa wszystko, co się skierowuje przeciwko Rosji, jej zaś samej do niczego nie zobowiązuje. Zaprzeczyl gorąco istnienie faktów podobnych „Kurjer Poranny”, który „nawet przez szkło powiększające dopatrzył się” ich nie może. Wystąpiło wreszcie „Słowo” ze specjalnie tej sprawie poświęconym artykułem, w którym, nie przeceniając znaczenia objawów wspomnianych, uznae jednak, że szkodliwio jest rzeczywiste, nie zaś urojone.

Spoleczeństwo powinno przede wszystkim poznać rzeczywistość, w imię tej zasady dorzucimy i my słów parę do wspomnianego polemiki. Jesteśmy głęboko przekonani, że strachy co do organizowania powstania u nas są zupełnie niezasadnione. Spoleczeństwo starsze, bez względu na różnicę poglądów i przekonań, uważa myśl o powstaniu w warunkach, w jakich znajduje się nasz naród z jednej strony, a państwa zaborce z drugiej, za szaleństwo. Gdyby nie machinacje obce, powiada „Gazeta Warszawska”, „każdy, kto by zechciał mówić o powstaniu, uważany byłby za wariata”. „Kurjer Poranny” zaś zalicza siebie do tych, „którzy wszelką akcję powstańczą w Polsce uważaliby za gorączkę obłądu rozpacz”. O,óż, nie może być mowy o ruchu zbrojnym bez zgody społeczeństwa starszego, gdyby nawet cała młodzież jego pragnęła. Ale i młodzież bynajmniej nie jest tak skłonna do czynów rozpacz, jakby się to zdawać mogło. Nawet odłam „niepodległościowy”, jak widzimy tak z przytoczonych uchwał zgromadzenia zakopiańskiego, jak i z niektórych znanych nam oświadczeń tej organizacji, nie traktuje ruchu zbrojnego, jako rzeczy bliskiej. Nie zapominajmy zaś, że dzisiejsza młodzież za lat kilka dojrzeje i sama, poznawszy lepiej warunki życia, podda krytyce obecne swe zapatrywania.

„Słowo” zwraca uwagę, że otoczeniu jesteśmy wrogami, którzy spiegiują każdy nasz ruch, każde nasze słowo, aby broń z nich ukuc i przeciwko odkrytym pierśm naszym zwrócić. Niewątpliwie wykorzystają oni wszelką broszurę, wszelkie „zgromadzenia poufne”, aby „uczynić nam życie bardziej nieznosnym”, wyzyskują tendencje nie złą wiara. Znając to w zupełności, sądzimy jednak, że musimy z góry się przygotować na to, iż zapobiedz temu w drobnej tylko części możemy. Zła wola wyzyskać potrafi najdrobniejszy nawet pozór, cieni

pożorn. To raz, a po drugie rozważa jest cnotą wieku dojrzałego, którą żadna młodzież, nietylko nasza, się nie odznacza.

Starajmy się o to, aby między młodszym a starszym pokoleniem nie było przedziału, nie panowała nieufność. Są to zjawiska szkodliwe zawsze i z wielu względów, a między innymi i dlatego, że puszczona samopas młodzież postępować będzie nierozważnie. Na razie liczyć się jednak musimy z istnieniem przedziału i z jego skutkami. W warunkach takich nie żądamy od młodzieży zbyt wiele i zwłaszcza nie żądamy w sposób, któryby ona źle zrozumieć mogła.

Nie żądamy więc przedewszystkiem, by nie zajmowała się kwestjami, które dla siebie za rozwiązane uważamy. Każde pokolenie musi na nowo rozważyć i dla siebie rozstrzygnąć wszystkie zagadnienia filozoficzne i polityczne i zadowolić się nie może gotową odpowiedzialnością pokolenia uprzedniego. Nie potępiamy jej dalej zbyt surowo, że śpieszy głośno wypowiedzieć to, co w danej chwili za przekonanie swe uważa. Każdy młodzieniec przecież wynik swej pracy umysłowej skłoni jest uważać za zupełnie nową zdobycz myśli narodowej, która się podzielić z ogółem uważa za swój obowiązek.

Nie zapominajmy, że od młodzieży wymagać winniśmy przedewszystkiem czystości i podniosłości uczuć, gotowości do pracy i poświęceń i starajmy się, by przez zaufanie do nas przejął się też większą rozwagą. Na tem na razie kończymy, pozostawiając do przyszłego razu kilka poważniejszych uzupełnień, na które dziś brak już nam miejsca.

J. H.

Przed wyborami.

Bałamutna wiadomość.

Korespondent nasz miński donosi: „M. Russkoje Słowo” donosi o zawiązaniu, czy nawet zawartym pomiędzy polakami a żydami bloku przy zbliżających się wyborach do IV Izby poselskiej. Pismo to donosi, iż w tym celu przyjechał nawet do Mińska ks. Drucki - Lubiecki dla przeprowadzenia odnośnego kompromisu.

O ile wiemy, to po pierwsze, ze strony polaków akcji żadnej wyborczej niema dotychczas, bo niema najmniejszych szans na przeprowadzenie naszych kandydatów, z powtóre, nikt literalnie w żadne porozumienia z nikim nie wchodził.

Wiadomość przeto „Minsk. Russ. Słowa” ma chyba jedynie znaczenie fałszywego alarmu, ogłoszonego w celu wzbudzenia wśród sfer reakcyjnych większej solidarności.

Wykreślenie episkopa Joana.

Episkop Joan choć nie mieszka w Mińsku roku całego, został wniesiony na listę wyborców i nawet wymieniany był jako domniemany poseł z kurji mińskiej gub. mińskiej. Niektórzy wszakże, jak b. radca prawny domu archierejskiego p. Czygirow, a podobno i inni prawnicy z obozu dawnego „Minsk. Słowa”, zwrócili uwagę na „omyłkę”, która została naprawiona a episkop Joan z listy wyborców został usunięty, o czem już wspominaliśmy.

W Kijowie.

W Kijowie, jak pisze „Now. Wrem”, doszło do zupełnego porozumienia pomiędzy nacjonalistami i prawicą. Wszystkie organizacje prawicowe w liczbie ośmiu zawarły blok z miejscowym klubem nacjonalistycznym. W kurji drugiej blok polsko - kadecko - żydowski - ukraiński wystawia kandydatów ukraińskich Półtorackiego, blok zaś rosyjski kandydatów Sawienki (nacjonalista). W kurji pierwszej blok lewicowy wystawia kandydatów adw. Grygonowicza-Barskiego, nacjonalisci zaś a prawica Demcenkę.

Do rodziców.

Gwarno w miastach naszych z rozpoczęciem roku szkolnego. Wraca i przybywa młodzież szkolna. Po wstępnych egzaminach dzieci, rodzice chcą znaleźć dla nich lokate, chodzą do jednej stacji uczniowskiej do drugiej, o których się dowiedzieli częstokroć przypadkowo, z opowiadania ludzi nieznanych, co do ich zaprawy na wy-

chowanie moralne i fizyczne młodzieży. Kto zarecy, iż troskliwa opieka będzie zastosowana i do ducha i do ciała? Kto i czy zechce zastąpić młodym przybyłym stancje uczniowskie i słysząc powszechnie narzekania na te ostatnie, rodzice nie mogą się zdecydować na krok stanowczy. Czas jednak nagli, więc po naradzie i mieraz bezsennej nocy, lokują swe dziecko i odjeżdżają z ogromnym niepokojem.

A dziecko?

Odurzony gwarem i spowiałniły w swej roli nowy przybysz nie miało się rozgada w koło. Najrozmaitsze myśli krązą po głowie, zmęczonej od napływu wrażeń i uczuć. Po raz pierwszy może w życiu pozostał on (lub ona) w obcej rodzinie, obcem mieście, daleko od wszystkiego, co dlań blizkie i drogie...

Dziwną bierność okazuje społeczeństwo nasze w sprawie lokowania młodzieży szkolnej, zapominając przy tem o jej zdrowiu, fizycznym i moralnem, zdrowiu przyszłych pokoleń, zrzuconych na los szczęścia pod względem wychowania.

Rozejrzyjmy się teraz w tem środowisku, do którego wpada ta młodzież. Czy znajduje w społeczeństwie swych drobnych zmartwieciach i niepowodzeniach szkolnych? Kto i w jaki sposób wyjaśnia przeróżne zagadnienia i wątpliwości w wieku przejściowym? O to się nie pytamy. Nic nas nie obchodzi, do kogo zwraca się ona po radę, pod czym wyłącznym kierunkiem znajduje się dziecko wyrosłe na młodzieńca i podlodka. Krytykujemy, oburzamy się i zarzucamy nieomalże postępowanie młodzieży, a nie pytamy, co społeczeństwo starsze uczyniło, aby ją uchronić od tego. Musimy sobie wreszcie uświadomić, że wina za występnę skutki szpaczonego wychowania spada nie na jednostki, lecz na społeczeństwo całe.

W celu uregulowania kwestji mieszkań dla uczące się młodzieży należy podbudzić istniejące komitety rodzicielskie, lub takowe prywatnie tworzyć, aby przyniosły one swą pomoc: 1) w urządzeniu mieszkań, gdzie dzieci zalokowane tworzyłyby jedną rodzinę, pod kierunkiem ludzi fachowo wykształconych i całkowicie przejętych sprawą, 2) kontrolowaniu istniejących stancji uczniowskich, 3) urządzaniu rozrywek, zastosowanych do poziomu i wieku młodzieźczego, jak również i porę roku w godzinach wolnych od zajęć szkolnych. Słowem, chodzi o stworzenie warunków życia najbardziej odpowiednich do normalnego rozwoju fizycznych i umysłowych władz, któreby się przychylny do urobienia typu polaka człowieka w najszerszym tego słowa znaczeniu.

Kolektywne zwrócenie się rodziców do istniejących komitetów rodzicielskich bez wątpienia przyspieszyłoby rozwiązanie zadaniam w sposób zadawalający, zgodny z poczuciem narodowym i wymaganiem kraju, któremu w przyszłości ma ta nasza młodzież służyć.

Przed stu laty.

„Dnia 7 o świtaniu stanął z Marszałkami na wzgórku, gdzie była zdobyta rełuta dnia 5-go. W pół do szóstey pokazało się piękne i dzwienne jasne bez obłoków słońce. Podobne słońce świeciło pod Austerlitz” rzeki Cesarz. Całe wojsko przywilo to za szczęśliwą wróżbę. Vice-Król prowadził lewe skrzydło, X-ze Poniatowski prawe; a Marszałek Davoust, X-ze Eckmühl i Marszałek Ney X-ze Elchingen środkiem rzadzili. O godzinie bitwa stała się powszechną. Vice-Król z lewem skrzydłem uderzył i zdobywa wieś Borodino na lewym brzegu Kanugi. Marszałek Ney X-ze Elchingen pod zasłoną baterii od dział 60, postępuje na frontek wojska Rosyjskiego. O godzinie 8 już wszystkie stanowiska nieprzyjacielskie zabrane, rełuty zdobyte, artylerya nasza wieńcem na wzgórkach postawiona. Widząc nieprzyjaciel bitwę przegrana wtenzias, kiedy jeszcze była zaczęta, natężył wszystkie siły na odzyskanie warownych stanowisk. Któregoś nie mógł utrzymać, ruszył więc ogromne tłumy swojej piechoty. Lecz wszystkie usiłowania były daremne. Przeszło 300 harnat rozbiły te wielkie masy ludu zbrojnego. Leszcze miał nieprzyjaciel w swojej mocy rełuty prawego skrzydła. Bronił ich uprzęcznie, a namoż chciał szczęścia spróbować. Posłaj więc w te stronę gwardyę i wszystkie siły odwodowe. Lecz nasza artylerya rozgromiła wszystkie jego kolunny. Przez 2 godziny wytrzymywali Rosyjanie okropny ogień, ani śmiejąc napród postąpić ani chociaż cofać się, ani niasię nadziei zwyciężania. Król Ne-

politański na czele iazdy wpadły na szeregi...

O godzinie 20 po południu skończyła się bitwa...

(Kuryer Litewski Nr 76 w Wilnie dnia 19 września r. s. 1912 roku.)

Z cyklu: „MELODJE CISZY”

Ktoś mówi do mnie.

Ktoś mówi do mnie, ktoś co stopa... Ktoś co ma widnia twarz... Ktoś co był niegdys i co zgasił...

W poniedziałek po cenach do polowy zmierzonych, efektowna operetka...

Informacje i pogłoski.

Amnestja.

W Petersburgu znowu zaczęto mówić o mającej nastąpić amnestji z okazji 300-lecia panowania...

Reforma samorządów miejskich.

Jak już donosiliśmy, ministerjum spraw wewnętrznych opracowuje projekt reformy samorządu...

Tak więc zamierzona jest ograniczenie przywilejów nieplacenia podatków (art. 28 ust. miejskiej), a w szczególności obciążenie podatkami...

Początkowo projektowano nawet zwolnić miasta od udziału w wydatkach na dyslokację wojsk...

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Kalendarz. Dzisiaj, w niedzielę — św. Wiktora M., wedł. now. st. — Narodzenie N. M. P.; jutro — św. Józefa Kalasantego...

SPRAWY MIEJSKIE.

Wilno i obserwatorium. Zarząd miejski, projektując kanalizację, zwrócił się w swoim czasie do Mikołajewskiego...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

stają. Zarząd miejski wyznaczył specjalną komisję techniczną - administracyjną pod przewodnictwem inżyniera miejskiego...

Krzyżowanie się kanałów. Przy prowadzeniu robót kanalizacyjnych w Cielętniku robotnicy często spotykają rury starej kanalizacji...

O miarę i wagę. Wobec tego, że handlarze nie przestają używać nieprawidłowych miar i wag, Zarząd miejski surowo nakazał agentom...

TEATR, MUZYKA I SZTUKA.

Teatr polski w ogrodzie Bernardyńskim. Dziś po południu, po cenach do połowy zmierzonych...

Sztuka złodziejska. W piątek ubiegły, jacyś dwaj złodzieje o godz. 11 rano, zatrzymali Rozalję Tyszkowską na ulicy Wileńskiej...

PROWINCJA.

Wizyta pasterska. Jego Ekscelencja Administrator diecezji mińskiej, arcybiskup moheylewski, ks. Wincenty Kluczyński...

ROZNE.

Uroczystości jubileuszowe. Wczoraj zostały odprawione we wszystkich cerkwiach nabożeństwa żałobne...

Wielka rewija w miejscowości Niziny, pomiędzy traktami fidejskim i o-smiańskim...

PROWINCJA.

Wizyta pasterska. Jego Ekscelencja Administrator diecezji mińskiej, arcybiskup moheylewski, ks. Wincenty Kluczyński...

Ognisko. W czasie wystawy ogrodniczej - owocowej i połączonego z nią jesienno-żniwnej...

Kursy mleczarskie. Tow. rolnicze mińskie otrzymało z departamentu rolnictwa...

ROZNE.

Krasław (kop. w.). Przed kilku dniami nad miastem przeszła straszliwa burza...

Wielka rewija w miejscowości Niziny, pomiędzy traktami fidejskim i o-smiańskim, weźną udział zakłady naukowe i organizacje...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

grodzie Bernardyńskim grać będą orkiestry wojskowe. Wczorajem na górze Zankowej, Trzykrozielem i Biekszej...

Zniwo dla doródkarzy. Osoby podążające na wielką rewję wojskową w Nizinach pod Wilnem...

Do kinematografu. Na mocy pozwolenia głównodowodzącego wojsk, kinematograf „Bronisława” w dniu dzisiejszym wykona cały szereg zdjęć fotograficznych...

Zatopienie barki z piwem. W piątek o godz. 8 wcz. Wilj, z góry rzeki, nadpłynęła barka z piwem p. Parczewskiego...

Pomnik Szopena. Delegaci warszawskiego komitetu budowy pomnika Szopena w Warszawie...

Tajemnicza kradzież. Na dworcu kolei Warszawsko-Wiedeńskiej w sposób tajemniczy znikł kuferek...

Budowa rzędzi. Do Warszawy przyjechali francuscy i belgijski członkowie syndykatu kapitalistów zagranicznych...

Mariawitki przed sądem. W sądzie pokoju I rewiru m. Łodzi rozważano sprawę 7 mariawitek...

Zagadkowy sprzedawca monet złotych. W Krakowie aresztowano włościanina z pod Bochni...

Powódź w Kołomyi. Ogrólny wylew Prutu zatopił wiele domów i utrudnił komunikację...

Emigracja górników śląskich. Jak donosi „Kurier Śląski”, wielu górników śląskich opuszcza kopalnie na Śląsku...

Arekysiaże Karol Stefan w Poznaniu. Pisana poznosić donoszą, że przed tygodniem przybył do Poznania, wznając z Sielca arekysiaże Karol Stefan...

Wieczna Wremia. Wczoraj w sali pałacu gubernatora, szczerze zapelnionej przez publiczność...

Wielka rewija w miejscowości Niziny, pomiędzy traktami fidejskim i o-smiańskim, weźną udział zakłady naukowe i organizacje...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

dziy innymi i polską publiczność. został na miejscu zmierzonych czynnie przez dotkniętego p. W. Publiczność opuściła teatrzyk...

Z Królestwa.

Nowe ziemie polskie. W Warszawie w pierwszych dniach grudnia wychodził zaczynały się dzienniki...

Pomnik Szopena. Delegaci warszawskiego komitetu budowy pomnika Szopena w Warszawie...

Tajemnicza kradzież. Na dworcu kolei Warszawsko-Wiedeńskiej w sposób tajemniczy znikł kuferek...

Budowa rzędzi. Do Warszawy przyjechali francuscy i belgijski członkowie syndykatu kapitalistów zagranicznych...

Mariawitki przed sądem. W sądzie pokoju I rewiru m. Łodzi rozważano sprawę 7 mariawitek...

Zagadkowy sprzedawca monet złotych. W Krakowie aresztowano włościanina z pod Bochni...

Powódź w Kołomyi. Ogrólny wylew Prutu zatopił wiele domów i utrudnił komunikację...

Emigracja górników śląskich. Jak donosi „Kurier Śląski”, wielu górników śląskich opuszcza kopalnie na Śląsku...

Arekysiaże Karol Stefan w Poznaniu. Pisana poznosić donoszą, że przed tygodniem przybył do Poznania, wznając z Sielca arekysiaże Karol Stefan...

Wieczna Wremia. Wczoraj w sali pałacu gubernatora, szczerze zapelnionej przez publiczność...

Wielka rewija w miejscowości Niziny, pomiędzy traktami fidejskim i o-smiańskim, weźną udział zakłady naukowe i organizacje...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

trzy stwierdzenia osobistości: jedno dla złożenia gubernatorowi moskiewskiemu, drugie dla naczelnika miasta...

Zamęt na Bałkanach.

Białogrod. Z powodu komplikacji z Turcją i niezgodzenia się ministra finansów na zwiększenie budżetu...

Berlin. Z powodu rozpowszechnianych przez prasę wieści o mającej nastąpić wojnie bułgarsko-tureckiej, sfery polityczne wypowiedziały...

Sienna. Czeta serbska spaliła wieś turecką, zabiła stróża i po potyczce z wojskiem tureckim zbiegła...

Lonon. Ostatnie propozycje hr. Berchtolda zostały przez Grey'a rozpatrzone i wywarły wrażenie bardzo dodatnie...

Ateny. Związki patrijotyczne Ateny, Epirusu, Macedonii, Tracji, wysp morza Egejskiego i Majje Azji...

Białogrod. Wydadny został reskrypt królewski zabraniający wywozu zboża...

Konstantynopol. Patriarcha ormiański zakomunikował Porcie, rezolucję narodowego zgromadzenia ormiańskiego...

Moskwa. Z Moskwy wyszedł na stację Barodino pociąg, w którym jechał Wielki Książę Mikołaj Aleksandrowicz...

Uroczystości Borodinskie. Borodino. W dniu 25 sierpnia (7 września) Najjaśniejsze Państwo z Cesarzowem Następcą Tronu i Córkami...

Borodino. O godzinie jedenastej rano pociąg cesarski przybył na stację, gdzie zebrał się w celu powitania, Wielecy Książęta i generalicy...

Uroczystości Borodinskie. Wczoraj w sali pałacu gubernatora, szczerze zapelnionej przez publiczność...

Wielka rewija w miejscowości Niziny, pomiędzy traktami fidejskim i o-smiańskim, weźną udział zakłady naukowe i organizacje...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

miennej. Na okolo baterji Rajewskiego uzyskowały się wojska, złożone z pułków, które brały udział w bitwie Borodinskiej...

RESKRYPT NAJWYŻSZY.

Petersburg. Ogłoszony został reskrypt Najwyższy do armji i floty z powodu uroczystości jubileuszowych...

Berlin. Z powodu rozpowszechnianych przez prasę wieści o mającej nastąpić wojnie bułgarsko-tureckiej, sfery polityczne wypowiedziały...

Sienna. Czeta serbska spaliła wieś turecką, zabiła stróża i po potyczce z wojskiem tureckim zbiegła...

Lonon. Ostatnie propozycje hr. Berchtolda zostały przez Grey'a rozpatrzone i wywarły wrażenie bardzo dodatnie...

Ateny. Związki patrijotyczne Ateny, Epirusu, Macedonii, Tracji, wysp morza Egejskiego i Majje Azji...

Białogrod. Wydadny został reskrypt królewski zabraniający wywozu zboża...

Konstantynopol. Patriarcha ormiański zakomunikował Porcie, rezolucję narodowego zgromadzenia ormiańskiego...

Moskwa. Z Moskwy wyszedł na stację Barodino pociąg, w którym jechał Wielki Książę Mikołaj Aleksandrowicz...

Uroczystości Borodinskie. Borodino. W dniu 25 sierpnia (7 września) Najjaśniejsze Państwo z Cesarzowem Następcą Tronu i Córkami...

Borodino. O godzinie jedenastej rano pociąg cesarski przybył na stację, gdzie zebrał się w celu powitania, Wielecy Książęta i generalicy...

Uroczystości Borodinskie. Wczoraj w sali pałacu gubernatora, szczerze zapelnionej przez publiczność...

Wielka rewija w miejscowości Niziny, pomiędzy traktami fidejskim i o-smiańskim, weźną udział zakłady naukowe i organizacje...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

W sprawie tramwajów. Wobec tego, że nieporządku przy eksploatacji obecnych tramwajów konnych...

Najważniejsze wiadomości.

Szczegóły w tekście.

W Warszawie zgineły ważne dokumenty rządowe (z Królestwa).

Pod Moskwą wydarzyła się katastrofa kolejowa z wiozonym Wielkiego Księcia i ministrów (tel.).

Z powodu wywlu Prutu w Kolonii powódź (z za kordonu).

Minister skarbu ogłasza, że w przyszłym budżecie na znaczną nadwyżkę dochodu nad rozchodami nie można liczyć (telegr.).

W Charlottenburgu strajkujący kelnerzy wywołali krwawe zajęcia (na szer. św.).

Większość na kongresie prawników niemieckich opowiedziało się za utrzymaniem kary śmierci (telegr.).

Z Chin donoszą o nowych buntach wojsk (telegr.).

Moskwa. Gazetę „Utro Rossii“ skazano na tysiąc rubli kary za artykuły w numerze 183: „Ażefowie w armii“ i „Na świeże powietrze“.

DZUMA.

Astrachan. Od dnia 29 lipca (11 sierpnia) do dnia 24 sierpnia (6 września) r. b. zachorowało na dżumę 12 osób, zmarło 8.

RATYFIKACJA UMOWY.

Sofja. Ratyfikowana została umowa o zapłaceniu Rosji przez Bułgarię długów okupacyjnych.

PROTEST DUCHOWIEŃSTWA SERBSKIEGO.

Białogród. Zjazd duchowieństwa uchwalił rezolucję, że zniesienie serbskiej autonomii kościelnej na Węgrzech, jest uwięzieniem szeregu napaści na Cerkiew serbską i oddaje ją na pastwę samowoli rządu inowierczego. Zjazd zwracał się do metropolity z prośbą o zastosowanie środków obrony Kościoła serbskiego, zniebionego w monarchii habsburskiej.

O KARE ŚMIERCI.

Wiedeń. Na kongresie prawników niemieckich 470 głosami przeciwko 420 opowiedziano się za utrzymaniem kary śmierci. Wynik tego głosowania jest faktem wielkiego znaczenia, ponieważ Niemcy i Austria są w przededniu utworzenia nowych kolekcji. Wiele osób kongres prawników nazywa parlamentem przedwstępnym.

NIEMCY I AUSTRIA.

Wiedeń. Hr. Berchtold wyjechał do Berlina.

Wiedeń. Przybył następca tronu

z rodziną. Tym samym pociągiem przybył Bethman-Hollweg, z którym następcą tronu i jego małżonką przywitani się bardzo serdecznie. Po krótkim pobycie w Wiedniu Bethman-Hollweg wyjechał do Buchlan w celu złożenia wizyty hr. Berchtoldowi.

Wiedeń. Z powodu odwiedzin przez Bethmana-Hollwega hr. Berchtolda na zamku w Buchlau „Fremdenblatt“ pisze: Wizyta ta niema specjalnego celu politycznego, istniejąca dawna tradycja, że kierownicy polityki zewnętrznej Austrii i Prus porozumiewają się. Bliższy Wschód od tej chwili, gdy młodoturcy przestali być siłą kierowniczą w Turcji, jest punktem ogólnego zainteresowania się Europy. Sytuacja na Balkanach bezwzględnie zostanie poruszona w Buchlau. Według informacji, dotąd urzędowo nie potwierdzonych, możliwym jest, że Turcja przedźwi się od kłopotów, wywołanych przez wojnę. Zawarcie pokoju daby Turcji możliweżoż wykorzystania swych sił na wzmacnienie wewnętrzne, w tem zadaniu Turcja może liczyć na największą sympatię Niemiec i Austrii. Wizyta Bethmana-Hollwega jest nowym dowodem przyjaznych i doskonałych stosunków Niemiec z Austrią.

Wiedeń. Bethman-Hollweg przybył do Buchlan.

WILHELM II W SZWAJCARJI.

Bern. Przybył Wilhelm II, powitany salwą 22 armat. Na dworcu kolejowym byli obecni prezydent związku, radcowie Izby narodowej i kanclerz związku. Po przywitaniu cesarz przy dźwięku dzwonów udał się do kościoła, gdzie mu przedstawiono komitet budowy pomnika na pamiątkę reformacji. W Genewie cesarz ofiarował 10 tysięcy marek na pomnik i zobowiązał się własnym kosztem wnieść w Genewie pomnik Wielkiego Kurfirsa.

Berlin. Do „Ag. Wolf“ donoszą, że cesarz Wilhelm kilkakrotnie wyrażał swe zadowolenie z pobytu w Szwajcarii.

Bern. Podczas obiadu galowego prezydent związku oświadczył, że w odwiedzinach Wilhelma II, szwajcarzy widzą dowód, iż Niemcy mają zamiar coraz więcej zacierać z nimi z Szwaicariją. Szwajcarzy mają zakreślony cel utrzymania swjej neutralności w stosunku do wszystkich mocarstw ku czemu pomagają dobrą i gotową do walki armiją. Szwajcariją przyjęła system milicji, której ujemnie i dodatnie strony rządowi szwajcarskiemu są znane. Cesarz odpowiedział, że z woli przeznaczenia związek szwajcarski wzrósł wśród czterech sąsiednich wielkich mocarstw, jako dobrze urządzone, spokojne, dumne z niezależności i neutralne państwo. Ścisłe, natury moralnej i ekonomicznej stosunki łączą Szwajcariją z Niemcami, pomimo różnicy ustroju państwowego i rozwoju historycznego. Cesarz zawsze był szczerym przyjacielem Szwajcariji i takim nadal zostanie.

O godzinie 9 i pół cesarz wyjechał do Niemiec.

FRANCISZEK JÓZEF.

Wiedeń. Cesarz Franciszek Józef zupełnie zdrowy opuszcza Ischl w niedzielę i powraca do Schönbruna.

REKORD WYSOKOŚCI.

Cannes. Lotnik Harrau wziął nowy wszechświatowy rekord lotniczy wzbijając się na wysokość 4,950 metrów, t. j. około 5 wiorst.

ECHA KATASTROFY W KOPALNI.

Bethune. W czasie akcji ratunkowej, w szybie, gdzie miał miejsce wybuch, zadusili się gazami inżynier i dwóch ratowników.

KONGRES UBEZPIECZENIOWY.

Amsterdam. Na kongresie ubezpieczeniowym obradowano nad sprawą nietykalności polis. Stwierdzono jednomyślnie dążenie do opracowania bardziej liberalnych warunków ubezpieczeń. Następnym kongres odbędzie się w Petersburgu w r. 1915.

SPRAWY MONGOLJI.

Mukden. Władcom mandzurskim polecono z Pekinu dołożyć wszelkich usiłowań, w celu pokojowego zakończenia rozruchów wewnętrznych w Mongolji. Polecono również wstrzymać się od wszelkich represji nad mongolami i surowo karać gwałty, wyrządzane spokojnym mieszkańcom.

W CHINACH.

Simla. Sytuacja w Junnanie południowym b. krytyczna. Wojska chińskie zbuntowały się. Gubernur wojenny zginął bez wieści.

zmarł na miejscu wskutek ataku sercowego. Valin był tem zajęciem tak wzruszony, że uciekł i jakiś czas błąkał się, wygłaszając bezładne zdania, potem nagle wydobyl rewolwer i strzelił sobie w głowę. Odwieziono go do szpitala śmiertelnie ranego.

Bezrobocie kelnerów w Berlinie.

W nocy z czwartku na piątek, w pewnej kawiarni w Charlottenburga doszło do niebawomych ekscesów. Strajkujący kelnerzy wpadli do kawiarni, gdzie znajdowało się kilku set gości, i zaczęli rozbijać szyby wystawowe i strzelać z rewolwerów. Policja użyła szabli raniąc kilkunastu kelnerów.

Willi Napoleona. Przed kilku dniami sprzedano z licytacji publicznej willę Napoleona I-go „San Martino“ na wyspie Elbie. Nabył ją tymczasowo margrabia Ruspoli za 300 tys. lirów. Wynik ten licytacji jednak nie jest ostateczny, bo oznaczono nowy termin licytacyjny.

Przez konia. Podczas czwartkowej mowy Roosevelta na placu publicznym w mieście Tane (T), w tłum słuchaczy wpadł koń rozbiegany. Wypadek ten wywołał panikę. W tłumie zdeptano 73 osoby; prawie wszystkie odniosły ciężkie rany. Roosevelt, pomimo popłochu, przemówienia nie przerwał.

Męczarnie rozbitków. Niedawno zatonał przy Kap Horn żaglowiec angielski „Criccieth Castle“. Żaloga wskoczyła na czas jeszcze do łodzi ratunkowych i starała się dobić do lądu, lub zwrócić uwagę jakiegoś przejeżdżającego okrętu. Siedem dni trwało beznadziejne błakanie się po wodzie, a każdego prawie dnia umierał jeden z marynarzy. Zanim dojrzało rozbitków z latarni nadmorskiej w Kap Pembroke, zmarło sześciu marynarzy i drugi oficer. Kapitan, jego żona i dziecko, jak również reszta załogi, leżeli na dnie łodzi prawie bez życia, jednakże jest nadzieja uratowania ich wszystkich.

NA WPISY.

Nadeszła chwila dorocznej troski naszej o losy ubogiej, a pilnej młodzieży, która garnie się do szkół, a niema dostatecznych funduszy na opłatę wpisowego.

Do wydziału ofiar „Kurjera“ zgłaszają się wciąż strapieni rodzice z prośbą o zapomogę.

Niepodobna zadosyć uczynić wszystkim tym prośbom, nieraz w wymowie swej błagalnym, jeśli pomoc w tej mierze szybko i skutecznie nie będzie udzielona.

Na szerokim świecie.

Dramat w redakcji. Jeden z najlepszych redaktorów pisma „Petit Parisien“ Robert Valin, przywołał do siebie młodego współpracownika, Mirona, i robił mu wyrzuty z powodu pewnego błędu. Podczas tych wyrzutów zauważył Valin, że Miron nagle zbladł śmiertelnie i upadł na ziemię. Napróżno starano się go oucić,

zmarł na miejscu wskutek ataku sercowego. Valin był tem zajęciem tak wzruszony, że uciekł i jakiś czas błąkał się, wygłaszając bezładne zdania, potem nagle wydobyl rewolwer i strzelił sobie w głowę. Odwieziono go do szpitala śmiertelnie ranego.

Bezrobocie kelnerów w Berlinie.

W nocy z czwartku na piątek, w pewnej kawiarni w Charlottenburga doszło do niebawomych ekscesów. Strajkujący kelnerzy wpadli do kawiarni, gdzie znajdowało się kilku set gości, i zaczęli rozbijać szyby wystawowe i strzelać z rewolwerów. Policja użyła szabli raniąc kilkunastu kelnerów.

Willi Napoleona. Przed kilku dniami sprzedano z licytacji publicznej willę Napoleona I-go „San Martino“ na wyspie Elbie. Nabył ją tymczasowo margrabia Ruspoli za 300 tys. lirów. Wynik ten licytacji jednak nie jest ostateczny, bo oznaczono nowy termin licytacyjny.

Przez konia. Podczas czwartkowej mowy Roosevelta na placu publicznym w mieście Tane (T), w tłum słuchaczy wpadł koń rozbiegany. Wypadek ten wywołał panikę. W tłumie zdeptano 73 osoby; prawie wszystkie odniosły ciężkie rany. Roosevelt, pomimo popłochu, przemówienia nie przerwał.

Męczarnie rozbitków. Niedawno zatonał przy Kap Horn żaglowiec angielski „Criccieth Castle“. Żaloga wskoczyła na czas jeszcze do łodzi ratunkowych i starała się dobić do lądu, lub zwrócić uwagę jakiegoś przejeżdżającego okrętu. Siedem dni trwało beznadziejne błakanie się po wodzie, a każdego prawie dnia umierał jeden z marynarzy. Zanim dojrzało rozbitków z latarni nadmorskiej w Kap Pembroke, zmarło sześciu marynarzy i drugi oficer. Kapitan, jego żona i dziecko, jak również reszta załogi, leżeli na dnie łodzi prawie bez życia, jednakże jest nadzieja uratowania ich wszystkich.

NA WPISY.

Nadeszła chwila dorocznej troski naszej o losy ubogiej, a pilnej młodzieży, która garnie się do szkół, a niema dostatecznych funduszy na opłatę wpisowego.

Do wydziału ofiar „Kurjera“ zgłaszają się wciąż strapieni rodzice z prośbą o zapomogę.

Niepodobna zadosyć uczynić wszystkim tym prośbom, nieraz w wymowie swej błagalnym, jeśli pomoc w tej mierze szybko i skutecznie nie będzie udzielona.

Sprawy więc ofiar na wpisy polecamy gorąco miłosiernemu sercu dobrzych czytelników naszych, ufając, że młodzież nasza nie znajdzie się z powodu braku funduszy przed zamkniętymi podwojami przybytku wiedzy.

CENY ZBOŻA.

Doniesienia telegraficzne Ag. Pet.

Berlin, 25 VIII (w mark za 1000 kilo).

Pszonica na termin bliższy	moeno	211 1/2
„	dalszy	210 1/2
Żyto na termin bliższy	„	174 1/2
„	dalszy	173 1/2
Owies na termin bliższy	„	178 1/2
„	dalszy	175 1/2
Jeczmień ros. dunajski za gotów	„	139-174

Byga, 25 VIII (w kop. za pud.)

Pszonica ros. 130 r.	spok.	-125
Żyto 128 r.	„	- 96
Owies zwyczajny	„	82-83
Siemię lniane suszone	„	193-200
Makuchy lniane	„	113-119

GIEŁDA.

Tel. Handl. Ag. Pet.

Petersburg, 24 VIII 1912 r.

Nastrój dla lokacyjnych stały, dywidendowych ospaly.

London 3 mies.	— czeki.	94.75
Berlin 3 mies.	— czeki.	46.31
Praga 3 mies.	— czeki.	37.45
4% Renta państwowa	„	94.—
5% Pożyczka wewn. 1905 r. 10m. kup.	105 1/2	105 1/2
5% „	„	105 1/2
5% „	1903 r.	105 1/2
4 1/2% „ ros. państw. 1908 r.	„	100 1/2
5% „	1908 r.	105 1/2
4 1/2% „	1909 r.	100 1/2
4% Listy zastawne b. szlach.	„	90 1/2
5% „	„	101 1/2
5% premjówka I sm. 1864 r.	„	472.—
5% „	II 1866 g.	350.—
5% „	III (szlachecka).	314.—
3 1/2% listy zast. b. szlacheckiego	„	87 1/2
4 1/2% oblig. miejsc. Tow. kred. Petersburgskiego	„	Kijowskiego
„	„	Moskiewskiego
4 1/2% listy zastaw. B-ków ziemsk. Wileńskiego	87 1/2	Kijowskiego
„	„	Moskiewskiego
„	„	Poltawskiego
„	„	Tulskiego
„	„	Charkowskiego
Akcje banków ziemskich: Bessarabsko-Tauryckiego	„	Wileńskiego 626 1/2
„	„	Dońskiego 642
„	„	Kijowskiego
„	„	Moskiewskiego
„	„	Poltawskiego 602 1/2
„	„	Tulskiego 465
Akcja r. 80-tych przedsiębiorstw: Tow. Bakuńskiego	825	—br.Nobel (udziały) 15500

br. Nobel (akcje) 846—, zakt. Malcowskich —, zakt. Putilowskich 133—, Ledskiego Tow. kopalni złota 0409, ros. Tow. kopalni złota 154—

Oblig. Towarzystwa Kredytowego m. Mińsk.

5% „ „ „ „ „ „ 87.—

4 1/2% „ „ „ „ „ „ 8465

5% Listy zast. Tow. Kred. m. Włna. 96.5

ZAKŁAD POŁOŻNICZO-GINEKOLOGICZNY

D-rów: Bujalskiego, Kabna Maczewskego, Rymysy i Waszkewicza. Pojedynczo pokoje i ogólnie sale dla chorych ginekologicznych i dla położnic. Wilno, ulica Czysta № 3. Telefonu № 770. 26311

Osoby, zamieszkałe na prowincji, przyciągają sposobem piśmiennym całą naukę: buchalterji, stenografji, matematyki, kaligrafji i innych. Programy gratis.

Kursy Handlowe Gracjana Pyrka

Warszawa, Świętokrzyska 17. 47367

KWIATOWA WODA KOŁOŃSKA

PERFUMY I MYDŁO, PAMIĘĆ

NAPOLEONA

TWO BROKAR I S-ka.

SZCZURY

I myszy tpił szybko i pewnie pasta przygotowana w aptece

A. Zaleskiego

w m. Rawie, — gubernja Piotrkowska.

Gena funta 1 rb. 20 kop., w przesyłku 1 rb 45 k. Próbne małe pudełka są do nabycia w aptekach i składach aptecznych. 13395

ANGIELSKA KOPACZKA BAMBORDA

model 1912 r.,

przy tej samej ilości ludzi kopie dwa razy prędzej i dwa razy taniej jak ręka ludzka. Kłębów nie uszkadza, nie zostawia w ziemi i nie rozruca, lecz uклада na szerokość 2-ch łokci.

Owijanie się i zapychanie wykluczone na najbujniejszej naci.

NB. Na konkursie u W-go W. Meylerta w Marcellinie, 5 października 1910 r., pracowało 7 różnych kopaczek, z pstród których W-ny Meylert nabył dla siebie kopaczkę **Bamborda**. Kopaczka Ransome'a, zaproszona i zameldowana, przed samym konkursem wycofała się.

Wykopanie 50 morgów kopaczką BAMBORDA zwraca w pierwszym roku koszt kupna maszyny.

Kopaczkę **Bamborda** można obejrzeć w składach naszych w Warszawie i w Wilnie, Ilustrowane opisy posyłamy darmo. 50513

Towarzystwo Akcyjne

TADEUSZ KOWALSKI i A. TRYLSKI

WILNO, Ś-to Jerska 32. WARSZAWA, Miodowa 4.

Najstarsza Polska fabryka gorsetów „REGINA“

WILNO, ul. Świętojańska № 13, Nowotworzona filja w WITEBSKU ulica Smoleńska poleca St. Paniom **WIELKI WYBÓR GORSETÓW.**

56394

Katolicka Szkoła Frebłowska z przygotowawczą klasą

J. Pereświat-Soltanowej,

Trocka № 8. Dla dzieci od lat 4 do 12. Wychowanie przedszkolne. Przygotowanie do gimnazjum rząd. i prywatn. Zapisy przyjmowane są od 7 sierpnia, 11-2-ej g. po pol. Zajęcia rozpoczynają się 1-go września. 57149

Uwagde amatorów GOŹDZIKÓW! Najstosowniejsza pora do sadzenia, wielki wybór goździków, również wyłącznie pokojow. roślin poleca **M. Rodziewicz**, Zakład og. Wielka Pohulanka № 4. — Ś-to Jerski просп. № 27, telef. 1371. 57046

Szkoła Stefani Swida

przyjmuje chłopców do nauki od lat 7-miu do 13-ku. Poczatkowa systematyczna nauka, grutowne przygotowanie do szkół średnich, kl. wstępna, 1-sza 51025 i II-ga. Egzamin wstępne 20-28 sierpnia. Zapisy codziennie g. 1-3. Zaulek św. Jakóba 16-3.

MOTORY ROPOWE.

ZAKŁADY WIGAND W REWLU

Zmontowano przeszło 500 sztuk. Ceny umiarkowane.

DELUGOTERMINOWA WYPEŁATA.

Na żądanie ceny, referencje, warunki: Główna repr. Północ.-Zach. Kraju inżynier **E. NAJMAN**, Wilno, Ostrobramska 29, tel. 973. 49386

ZRÓBNO PIANO.

Pani Jeszeze nie używała mydła, polecane go przez poważnych lekarzy. Na całej kuli ziemskiej polecaniem jest lecan. kosmetyczno

mydło „FLORA“

wynalazku D-ra HARTMANA W WIEDNIU.

Rozońduł niewiasty, a korzyść ogromną. Wszelkie bez wyjątku defekty skóry giną prędko i bezpowrotnie. Sprzedaw. w składach T-wa I. B. Sagal w Wilnie i Odesie i we wszystkich składach aptecznych i aptekach po 75 i 50 kop kawałek. 52755

W WYPADKACH PRZEDWCZESNEJ NEURASTENJI U MĘŻCZYZN

i wszelkich neurastenicznych dolegliwości, jako to: bezsenność, rozbieżność myśli, zanik pamięci, niepokój duchowy, ucisk na głowę, drgawki, uderzenia krwi do głowy, łatwa pobudliwość, brak łaknienia, zaburzenia w trawieniu, nerwowe dolegliwości sercowe, okazała się

MUIRACITHINA ALEXANDRA

nadzwyczaj skutecznym a zupełnie nieszkodliwym środkiem wzmacniającym. Podług badań znanych powag. lekarskich i największych profesorów jest **Muiracithina** jednym z najsilniejszych środków wzmacniających, czego wreszcie dowodzi **wielka ilość pierwszorzędnych orzezoń.**

OSTRZEŻENIE:

We własnym interesie należy zwracać uwagę na nazwę **MUIRACITHINA ALEXANDRA.**

Wyczerpująca literatura gratis i franco do usług. **Muiracithina** sprzedawana jest we wszystkich aptekach. 54609

Kantor Prapa ratów Chemicznych, Petersburg, Mała Koniuszenna 10.

DOM HANDLOWY

Br. A. i J. ALSZWANG

Nowotworzony oddział manufakturalnych towarów wyłącznie fabryk angielskich. Ogromny wybór modeli **UBRAŃ** damskich i męskich. Oddział damskiej konfekcji znacznie powiększony. Zaangażowany z zagranicy drugi krojoz, specjalista szycia i sporządzania rzeczy pluszowych i futrzanych. Wykonanie eleganckie i staranne. Modeli nie wystawiamy do wtryn. 57039

HEMATOGEN GREYNERA

(zozwol. przez postanow. Rady Lekarsk. za № 679) **Przeziw niedokrwiłości i osłabieniu.** Poprawia odżywianie, wzmacnia organizm, podnosi apetyt po chorobach przewlekłych. Wyrobnia się swym przyjemnym smakiem. Do nabycia w aptekach i składach aptecznych. Wystrzegac się podrabiań!

Przedstawiciel dla kraju Półn.-Zachodn. **Ch. J. Gref**, Wilno, ul. Sropeńska № 8, telefonu № 4-70. 55788

POSZUKIWANE JEST

TERYTORJUM

pod budowę fabryki cementsu w gubernji Grodzieńskiej, — Kowieńskiej lub Suwalskiej **przeźrzeni 100-150 dziesięcin,** zawierające w dużej ilościach kredę i glinę lub też wapniaki i margle, przylgające do stały kolonijowej, — lub położona w bliskości toru kolejowego. Miejscowości, które przez dogodnego położenia kolejowego, znajdują się w bliskości rzeki Nienna, otrzymują pierwszeństwo. Piśmienne oferty wraz z planami należy nadsyłać do Biura Ogłoszeń Ungra w Warszawie, ul. Wierzbowa № 8, pod adresem „Cementownia“ 57417

Fabryka Kołder E. CHANUTINA,

Wilno, Niemlecka № 23 m. 19 (2-ię piętro). **DUŻY WYBÓR ROZMAITYCH KOŁDER WATOWYCH** A TAKŻE Kołder z najlepszego gatunku pichu podzwrotnikowego. Obstalunki wykonywane są w ciągu 24 godzin. 57101

Każdy może nabyć działki ZIEMI

w najlepszej miejscowości m. Wilna „Zwierzyniec“. Miejscowość ładna i zdrowa, las sosnowy, Włija. Ceny niskie. Warunki dogodne. Prolongata występaty. Wyjątkowo wygodne i tanie działki nad rzeką. 39765

Zwracać się do Biura pośredn. w sprzedaży działek: — Wilno Zwierzyniec, ul. Giedyminowska 32, telefon № 46.

Magazyn wyrobów srebrnych i platerowanych

JÓZEFA FRAGET z Warszawy

w WILNIE przy ulicy Wielkiej № 58

Ma zaszczyt polecić kompletne serwisy stołowe jako to:

Noże, Widelce, Łyżki, Łyżeczki i t. p.

GAŁKI I STYLWY W NAJNOWSZYCH FASONACH, ORAZ Samowary, Imbryki Cukiernice, Serwisy do octu, oliwy i do likierów, Postumenty, Piramidy i Kosze do owoców, cukru i ciast, Tace, Półmiski, Rondle i Wazy do zupy, Wazony do wina i kruszonu, Masielnice, Kompotjery i Żardinjery, Kandelabry, Lichtarze, Lustra, Szczotki i inne przybory toaletowe, oraz wszelką galanterję, wyrabianą w fabryce.

P. S. Magazyn w Wilnie otwarty został w tym celu, aby dać możność Szan. Klientom nabywania prawdziwych wyrobów fabryki „FRAGET“, a nie podrabianych bezwartościowych, identycznie z wyglądu do prawdziwych podobnych, ponieważ, — w ostatnich czasach falsyfikaty te za wyroby mojej fabryki w wielu wypadkach są sprzedawane. 56273

Przedstawiciel,

w celu rozpowszechnienia wina szampańskiego, poszukiwany.

Osoby z poważnymi referencjami sechą złożyć oferty sub: „Wino Szampańskie“, Biuro ogłoszeń Ungra, — Warszawa, 57416

DRUKARNIA JÓZEFA ZAWADZKIEGO

w WILNIE.

PRZYJMUJE WSZELKIE ROBOTY W ZAKRESZ O ODRUKARSTWA WCHODZĄCE O O

